

Bài 27: VAI TRÒ, ĐẶC ĐIỂM, CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG TỚI PHÂN BỐ NÔNG NGHIỆP, MỘT SỐ HÌNH THỨC TỔ CHỨC LÃNH THỔ NÔNG NGHIỆP

I. Mục tiêu bài học

Sau bài học, HS cần:

1. Kiến thức

- Hiểu và trình bày được vai trò, đặc điểm của nông nghiệp.
- Phân tích được ảnh hưởng của các nhân tố tự nhiên, kinh tế - xã hội tới sự phát triển và phân bố nông nghiệp.
- Phân biệt được một số hình thức chủ yếu của tổ chức lãnh thổ nông nghiệp.

2. Kỹ năng

- Biết phân tích và nhận xét những đặc điểm phát triển, những thuận lợi và khó khăn của điều kiện tự nhiên và kinh tế xã hội ở một địa phương đối với sự phát triển và phân bố nông nghiệp.
- Nhận biết được những đặc điểm chính của các hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp.

3. Thái độ

- Tham gia, ủng hộ tích cực vào việc thực hiện các chính sách phát triển nông nghiệp cụ thể ở địa phương.

III. Tiến trình dạy học

1. Ổn định lớp

2. Kiểm tra bài cũ

Phân biệt các nguồn lực và ý nghĩa của từng loại đối với sự phát triển kinh tế?

3. Dạy bài mới

Mở bài: Nông nghiệp là ngành sản xuất vật chất xuất hiện sớm nhất, nông nghiệp có vai trò như thế nào đối với đời sống và sản xuất? Sản xuất nông nghiệp có đặc điểm gì? Sự phân bố nông nghiệp chịu ảnh hưởng của những nhân tố nào? Đó là những câu hỏi chúng ta phải trả lời trong bài học hôm nay.

Hoạt động của GV và HS	Nội dung chính
HD 1: Cả lớp + GV:dựa vào SGK, vốn hiểu biết để trả lời các câu hỏi: - Nêu vai trò của ngành nông nghiệp. - Tại sao đối với nhiều nước đang phát triển, đông dân, đẩy mạnh sản xuất nông nghiệp là nhiệm vụ chiến lược hàng đầu. + HS trình bày, GV chuẩn kiến thức.	<u>I. Vai trò và đặc điểm của nông nghiệp.</u> <u>1. Vai trò</u> - Vai trò quan trọng, không thay thế được. - Cung cấp lương thực thực phẩm. - Cung cấp nguyên liệu cho công nghiệp. - Nguồn hàng xuất khẩu, thu ngoại tệ. <u>2. Đặc điểm:</u> a. Đất trồng là tư liệu sản xuất chủ yếu và không thay thế được (quan trọng nhất và

HĐ 2: Cá nhân

Bước 1: HS dựa vào SGK, vốn hiểu biết trình bày đặc điểm của sản xuất nông nghiệp.

Bước 2: HS trình bày, GV chuẩn kiến thức.

HĐ 3: nhóm

+ GV: chia lớp làm 4 nhóm và giao nhiệm vụ:

- Nhóm 1, 2: phân tích yếu tố tự nhiên
- Nhóm 3, 4: phân tích yếu tố kinh tế - xã hội.

Yêu cầu: Phân tích ảnh hưởng của từng nhân tố tới sự phát triển và phân bố nông nghiệp, lấy ví dụ cụ thể để chứng minh.

+ HS dựa vào kênh chữ trong SGK, vốn hiểu biết để thảo luận và trả lời.

+ GV chuẩn kiến thức.

không thể sản xuất nông nghiệp được nếu không có đất đai).

b. Đối tượng của sản xuất nông nghiệp là cây trồng, vật nuôi.

c. Sản xuất nông nghiệp có tính mùa vụ.

d. Sản xuất nông nghiệp phụ thuộc chặt chẽ vào điều kiện tự nhiên.

e. Trong nền kinh tế hiện đại, nông nghiệp trở thành hàng hóa.

II. Các nhân tố ảnh hưởng tới sự phân bố nông nghiệp.

1. Nhân tố tự nhiên

- Đất: Ảnh hưởng đến quy mô sản xuất, cơ cấu và phân bố cây trồng, vật nuôi, năng suất.

- Khí hậu - nước: Ảnh hưởng đến thời vụ, cơ cấu cây trồng vật nuôi, khả năng xen canh tăng vụ, tính ổn định hay bất ổn của sản xuất nông nghiệp.

- Sinh vật: Cơ sở tạo nên các giống cây trồng vật nuôi, cơ sở thức ăn cho gia súc, cơ cấu vật nuôi và sự phát triển chăn nuôi.

2. Nhân tố kinh tế - xã hội

- Dân cư – lao động: Ảnh hưởng đến cơ cấu và sự phân bố cây trồng, vật nuôi.

- Sở hữu ruộng đất: Ảnh hưởng đến con đường phát triển nông nghiệp, các hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp.

- Tiến bộ khoa học - kỹ thuật: Giúp chủ động trong sản xuất, nâng cao năng suất, chất lượng và sản lượng.

- Thị trường tiêu thụ: Ảnh hưởng đến giá cả nông sản, điều tiết sản xuất và hướng chuyên môn hóa.

III. Một số hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp.

- Tạo ra những tiền đề cần thiết nhằm sử dụng hợp lý các điều kiện tự nhiên và kinh

HD 4:cặp đôi + GV: yêu cầu hs dựa vào kênh chữ SGK, vốn hiểu biết để trả lời các câu hỏi: - Vai trò của hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp (TCLTNN) - Có mấy hình thức TCLTNN? GV kẻ bảng vị trí, vai trò, đặc điểm của các hình thức TCLTNN để hs điền vào đó những nội dung thích hợp. Bước 2: HS trình bày, GV chuẩn kiến thức. - Ở Việt Nam: + Hình thức trang trại phát triển đầu thập kỷ 90 có 120.000 trang trại các loại hình thức khác nhau. + Có các xí nghiệp nông nghiệp ở ngoại thành phục vụ trồng rau quả, cây thực phẩm... cung cấp cho dân cư thành phố. + Vùng nông nghiệp đồng bằng sông Hồng có đất phù sa, khí hậu nhiệt đới gió mùa ẩm, dân đông đúc, cơ sở chế biến hướng chuyên môn hoá: lúa, cây thực phẩm, chăn nuôi lợn...	tế xã hội của các nước, các vùng, mang hiệu quả kinh tế cao. - Có nhiều hình thức tổ chức lãnh thổ nông nghiệp, 3 hình thức chủ yếu là: Trang trại nông nghiệp, thể tổng hợp nông nghiệp, vùng nông nghiệp.
---	---

4. Đánh giá

1. Tại sao có thể nói hiện nay cũng như sau này không có ngành nào có thể thay thế được sản xuất nông nghiệp.

2. Ngành sản xuất nông nghiệp có những đặc điểm gì? Theo em đặc điểm nào quan trọng nhất?

5. Hoạt động nối tiếp

Lấy ví dụ chứng minh ảnh hưởng của các nhân tố tới sản xuất và phân bố nông nghiệp.